

JANINA MATYSEK

ur. 1930

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, życie codzienne, ulica Długa

Wspomnienia z II wojny światowej

Prowadzili ludzi przez ulice, a ludzie szli, okropni jak niewolnicy, tak jak pokazują na filmach. To co ludziom rzucili z daleka, kartofle, zupę, różne te błota, te pomyje, a ludzie się mało nie pozabijały, tak do tego leciały. Widziałyśmy, jak prowadzili ich od razu na Majdanek.

Uciekliśmy później na Stare Miasto. Po wyzwoleniu wujek przyszedł i powiedział, że ludzie uciekają na Zachód, żebyśmy sobie kupili mieszkanie na Starym Mieście. Pojechaliśmy na Stare Miasto i na Starym Mieście mieszkaliśmy już później. Mamusia kupiła za cztery tysiące dwa pokoje z kuchnią.

Jak była wojna to pamiętam, jak bomba walnęła w Zamek. Roztworzyła się brama i więźniowie uciekali w drewniakach. My staliśmy na górze Podwal i patrzyliśmy na to jak się paliło. Moja babcia była niewidoma, tak szturkała się i z tej góry zleciała. A poderwali ją więźniowie i uciekali z babcią. Kuzyni gonili ją aż na Mariana Buczka. Oni to wrywali babcie. Złapały, nie chcieli oddać babci. No, zwariowały. Dużo było ich w drewniakach, Jezu kochany! W tych ubraniach siwych, takie mycki miały. To w nocy było.

Po wyzwoleniu, zwiedzałam Majdanek. Okropny, okropny. Ci żołnierze leżeli jak śledzie. O tak. Jeden koło drugiego, jeden koło drugiego i to równi byli, jakby ich wymierzali. A ile było w piecach. Popiół, spalone, nawet jeszcze było widać. Ludzie, nieboszczyki blisko pieca leżały. Och, Jezu kochany, strasznie dużo mordowali.

Nasza sąsiadka zaraziła się na tyfus plamisty. Obcięli jej włosy do gołej skóry. Panienska była, już miała z osiemnaście lat, tak okropnie to wyglądało. Cały dom zdezynfekowali, a sześciu lokatorów było. Później z tego domu żeśmy odeszli i na Stare Miasto żeśmy poszli.

Data i miejsce nagrania	2010-10-05, Lublin
Rozmawiał/a	Emilia Kalwińska
Redakcja	Łukasz Kijek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"